

23. 6. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství

V případě převedení na jinou práci z důvodu těhotenství nebo mateřství se z nemocenského pojištění poskytuje vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství (§ 11 zák.č. [54/1956](#) Sb.)

Tento příspěvek náleží zaměstnankyni, která konala práci, jež je těhotným ženám zakázána nebo jež podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství, a je proto v těhotenství dočasně převedena na jinou práci, při níž dosahuje bez svého zavinění nižšího započitatelného příjmu než na dosavadní práci. Za převedení na jinou práci se považuje též úprava pracovních podmínek, která spočívá např. ve snížení normovaného výkonu práce, zproštění výkonu některých pracovních činností zakázaných těhotným ženám nebo zproštění výkonu noční práce.

K poklesu započitatelného příjmu, který vznikl v důsledku kratšího pracovního úvazku po převedení zaměstnankyně na jinou práci, se nepřihlíží.

Obdobně se toto ustanovení vztahuje na matky do konce devátého měsíce po porodu.

Vyrovňovací příspěvek se poskytuje za kalendářní dny, v nichž trvalo převedení zaměstnankyně na jinou práci s výjimkou dnů, po které trvala pracovní neschopnost, karanténa, ošetřování člena rodiny, omluvená či neomluvená nepřítomnost v práci.

Vyrovňovací příspěvek se stanoví jako rozdíl denního vyměřovacího základu zaměstnankyně zjištěného ke dni jejího převedení na jinou práci a průměru jejích započitatelných příjmů připadajícího na jeden kalendářní den v jednotlivých kalendářních měsících po tomto převedení. Denní vyměřovací základ se zjistí tak, že se vyměřovací základ (úhrn započitatelných příjmů) zjištěný z rozhodného období dělí počtem kalendářních dnů připadajících na toto rozhodné období. Redukuje se stejně jako u nemocenského od 15. kalendářního dne, tj. částka 480 Kč se započte plně, z částky nad 480 Kč do 690 Kč se započte 60% a k částce nad 690 Kč se nepřihlíží.

Vyrovňovací příspěvek nenáleží zaměstnancům na nepravidelnou výpomoc, zaměstnancům činným na základě dohody o pracovní činnosti, dobrovolným pracovníkům pečovatelské služby, občanům se změněnou pracovní schopností připravujícím se na pracovní uplatnění a osobám samostatně výdělečně činným.

Kdo je oprávněn v této věci jednat (podat žádost apod.)

Zaměstnankyně, která přiznání vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství uplatňuje.

Postup řešení

1. Dočasné převedení zaměstnankyně na jinou práci, protože práce, kterou dosud konala: je těhotným ženám a matkám do konce devátého měsíce po porodu zakázána, nebo zakázána není, ale dle lékařského posudku výkon této práce ohrožuje její těhotenství a zdravotní stav.
2. Dosažení nižšího započitatelného příjmu z důvodu převedení na jinou práci, k němuž došlo bez zavinění zaměstnankyně.

Podajte žádost o dávku u své organizace, popř. u malé organizace.

Vyřizuje

Správa sociálního zabezpečení

V případě sporu o dávku na příslušné Okresní správě sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ). Místní příslušnost OSSZ je určena u zaměstnance tzv. malé organizace sídlem zaměstnavatele, u zaměstnance organizace sídlem mzdové účtárny tohoto zaměstnavatele.

Potřebné doklady

Při uplatnění nároku na dávku předložte tiskopis "Žádost o vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství".

Formuláře ke stažení

Tiskopis "Žádost o vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství" vydává a potvrzuje ošetřující lékař zaměstnankyně.

Správní a jiné poplatky

Správní ani jiné poplatky nejsou stanoveny.

Lhůty pro vyřízení

Zákon o nemocenském pojištění zaměstnanců nestanoví žádnou lhůtu k uplatnění nároku na dávku.

Nárok na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství za jednotlivé dny se promlčuje, nebyl-li uplatněn do tří let ode dne, za který náleží. Byl-li nárok uplatněn, promlčuje se do tří let ode dne přiznání dávky.

Další účastníci (dotčení) postupu

Zaměstnavatel, ošetřující lékař a OSSZ.

Další činnosti jsou po vás jako žadateli požadovány

Uplatňovat nárok na dávku stanoveným způsobem, podávat vysvětlení, předkládat doklady, na kterých závisí rozhodování, hlásit včas všechny skutečnosti rozhodné pro vznik, zánik, trvání nebo změnu nároku na dávku.

Podle kterého právního předpisu se postupuje

143/1965 Sb., o poskytování peněžních dávek v nemocenském pojištění

165/1979 Sb., o nemocenském pojištění některých pracovníků a o poskytování dávek

54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců

88/1968 Sb., o prodloužení mateřské dovolené, o dávkách v mateřství

18. Jaké jsou související předpisy

288/2003 Sb., práce a pracoviště zakázané těhotným ženám a mladistvým

65/1965 Sb., Zákoník práce

Opravné prostředky

Ve sporných případech o dávce rozhoduje OSSZ. Proti jejímu rozhodnutí lze podat do 15 dnů od jeho doručení odvolání k OSSZ, která rozhodnutí vydala. O odvolání rozhoduje ČSSZ.

Sankce v případě nedodržení předepsaných povinností

Dle § 48 z.č. [54/1956](#) Sb. je možné dávku přiznanou na základě omylu snížit nebo zastavit její výplatu.

Návod je zpracován podle právního stavu ke dni 1.1.2004

Zdroj: ČSSZ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz